

نگاهی به جایگاه معلمان در جامعه

ضروری است نگاهی گذرا به موقعیت و جایگاه معلمان در جامعه خود داشته باشیم تا با آگاهی از وضع موجود ، راه رسیدن به وضعیت مطلوب را بیابیم .

برای این کار در « دانش برنامه ریزی » از روش ها و تکنیک های مختلف می توان استفاده کرد که یکی از رایج ترین آن ها روش " SWOT " برای سازمان ها و مجموعه های اجتماعی است . در این تکنیک، اصطلاحات یاد شده دارای معانی زیرند :

(الف) نقاط قوت (STRENGTH)

- کثرت معلمان جامعه و تفوق جمعیتی آن ها به گروه های شغلی دیگر

- سطح بالای دانش و آگاهی های اجتماعی معلمان

- گستردگی جغرافیایی از حیث پراکندگی معلمان در سراسر کشور

- میزان نفوذ اجتماعی و فرهنگی معلمان در جامعه

(ب) نقاط ضعف (WEAKNESS)

- کمبود سطح خودآگاهی معلمان متناسب با اهمیت شغلی ، جایگاه اجتماعی و منزلتی خود

- عدم وجود تشکل های صنفی ، اجتماعی قدرت مند در بین معلمان

- کمبود سطح خودآگاهی معلمان در مورد اهمیت و ضرورت کار جمعی سازمان یافته صنفی و اجتماعی

- تفرق و عدم سازمان یافتگی تشکل های مختلف معلمان کشور

- فقدان پایگاه اجتماعی قوی تشکل های معلمان

- کمی اتکا به نفس در بین معلمان

(ج) فرصت ها (opportunity)

- دارا بودن منزلت اجتماعی بالا در سطح جامعه

- داشتن نقش موثر در شکل گیری شخصیت فردی دانش آموزان و به تبع آن هویت جمعی جامعه

- دارا بودن شان بالای اجتماعی و منزلتی نزد رهبران سیاسی اجتماعی جامعه

(د) تهدید ها (THREAT)

- ناچیز بودن سهم بخش آموزش و پرورش از بودجه عمومی کشور به نسبت جمعیت تحت آموزش کشور

- ناچیز بودن حق الزحمه معلمان در ازاء فعالیت آموزشی و پرورشی که دارند در مقایسه با سایر اقشار و گروه های جامعه

- عدم حضور فرهنگیان در عرصه برنامه ریزی ها ، ساختار تصمیم سازی ها و تصمیم گیری های مهم کشور

- تضعیف روند شکل گیری نهادهای مدنی به طور عام و نهادهای معلمان به طور خاص توسط نهادهای حاکمیتی کشور

- عدم تحمل و تمایل حاکمیت به شکل گیری نهادهای مستقل و قدرت مند صنفی در بین معلمان و اتخاذ سیاست تضعیف تشکل ها و اختلاف افکنی بین آن ها

- گرفتار شدن در چنبره مشکلات روزمره اقتصادی به دلیل ضعف بنیه معیشتی معلمان

جمع بندی

با توجه به تجارب معلمان در جوامع مختلف ، به نظر می رسد معلمان کشور برای ارتقاء وضعیت خویش بایستی ضمن توجه به شرایط امروز کشور و رعایت نکات چهارگانه فوق ، سعی و کوششی مستمر ، جدی و صبورانه را در پیش گیرند تا بتوانند در مدتی نه چندان طولانی گام های موثر در این مسیر بردارند که اهم آن ها به قرار زیر است :

- ضرورت سازمان یابی معلمان در قالب تشکل های مدنی ؛ نظیر تشکل های صنفی و انجمن های اجتماعی غیر دولتی و در ادامه آن بر ایجاد اتحادیه سراسری که یک ضرورت اجتناب ناپذیر است .

- تشکل های معلمان باید عمده تلاش و فعالیت های جهت دار خود را مصروف ارتقاء جایگاه شانیتی ، درآمدی ، امنیت شغلی ، خودآگاهی صنفی و اجتماعی معلمان کنند .

-ضمن احترام به تکرر برداشت و فهم از مسائل اجتماعی و اقتصادی ، معلمان از ستیز و تضعیف یکدیگر بپرهیزند و در صحنه های اجتماعی متحد و مکمل یکدیگر باشند .

- تشکل های معلمان باید ضمن داشتن ارتباط معقول و سنجیده با ارکان مختلف حاکمیت ، استقلال خود را حفظ کرده ولی از وابستگی و ارتباط غیرمعقول با او احتراز کنند .

- تشکل های معلمان با توجه به شرایط حاد سیاسی و اجتماعی کشور بهتر است فقط بر ماهیت صنفی و اجتماعی خود تاکید ورزند